

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره ۲۰۸

راهنمای مصور تشریح آسیب‌شناسی جراحی (چاپ دوم)

تألیف:

دکتر ویلیام اچ وسترا و همکاران
اساتید دانشگاه جانز هاپکینز آمریکا

ترجمه:

دکتر مهرداد کاتبی
متخصص آسیب‌شناسی تشریحی و بالینی

عنوان و نام پدیدآور:	راهنمای مصور تشریح آسیب شناسی جراحی / تألیف ویلیام اج وسترا... [و دیگران]؛ ترجمه مهرداد کاتبی.
مشخصات نشر:	مشهد: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری:	۴۱۰ ص.: مصور.
فروست:	(انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد؛ شماره ۲۰۸).
شابک:	(ISBN: 978-964-5944-96-2)
وضعیت فهرست نویسی:	فیا.
یادداشت:	عنوان اصلی: Surgical pathology dissection: an illustrated guide, 2nd ed, 2003.
یادداشت:	چاپ دوم.
یادداشت:	کتابنامه.
موضوع:	آسیب شناسی جراحی -- دسته های آزمایشگاهی.
موضوع:	انسان -- کالبدشناسی -- دسته های آزمایشگاهی.
شناسه افزوده:	وسترا، ویلیام اج.
شناسه افزوده:	SWestra, William H.
شناسه افزوده:	کاتبی، مهرداد، مترجم.
شناسه افزوده:	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد.
رده بندی کنگره:	RD ۵۷ / ر ۲ ۱۳۹۰
رده بندی دیویی:	۶۱۷/۰۷
شماره کتابخانه ملی:	۳۰۵۰۴۲۲

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره ۲۰۸

راهنمای مصور تشریح آسیب شناسی جراحی

تألیف

ویلیام اج وسترا و همکاران

ترجمه

دکتر مهرداد کاتبی

وزیری، ۴۱۰ صفحه، ۳۲۰ نسخه، چاپ اول، تابستان ۱۳۹۰

امور فنی و چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد

بها: ۸۲۰۰۰ ریال

بسمه تعالی

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد - به عنوان یک نهاد علمی - فرهنگی، چاپ و نشر، کتابهای مورد استفاده استادان و دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی را از وظایف اساسی خود می‌داند و بر آن است تا با انتشار متون مربوط به علوم پزشکی، هم بر اعتبار و اعتلای آنها بیفزاید و هم موجبات دل‌گرمی و شوق و نشاط امر تحقیق را در پی‌جوییهای علمی فراهم آورد.

به یقین چاپ و نشر آثار معتبر علمی، امکان دست‌یابی اهل تحقیق را به منابع مختلف و گوناگون علمی مورد نیاز به بهترین صورتی میسر و ممکن خواهد ساخت و راه را برای تحقیقات بعدی هموار خواهد کرد.

باید گفته شود که گستردگی فعالیتهای مربوط به نشر، در قلمرو ناشران خصوصی، نه تنها از مسؤولیت مراکز معتبر دانشگاهی، به کوشش در این زمینه‌ها با تکیه بر جنبه‌های علمی و فرهنگی موضوع نمی‌کاهد، بلکه به دلایل گوناگون، از جمله لزوم بررسیهای دقیق کارشناسی، ویرایشهای علمی و فنی، و نیز توجه حداکثر به توان مالی مخاطبان آثار، به‌ویژه دانشجویان، ایجاب می‌کند که دانشگاههای دولتی دامنه خدمات خود را با تکیه بر جنبه‌های کیفی، و گاه صرف‌نظر از بازده اقتصادی گسترش دهند.

مسئولان انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، با اشتیاق و اخلاص تمام می‌خواهند تا جدیدترین آثار مربوط به دانشهای پزشکی را به بهترین شیوه فراهم آورند و بکوشند تا آثار منتشر شده با کیفیت مطلوب عرضه گردد. در عین حال انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مترصد دریافت نظرها و انتقادهای به‌جا و سازنده اهل نظر می‌باشد تا از این طریق بتواند بر کمال آثار منتشره خویش بیفزاید.

معانیت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با استعانت از الطاف خداوندی امیدوار است که نشر این اثر همانند دیگر آثار انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد با نظارت همه‌جانبه این معاونت، و با تکیه بر ابتکار و کوشش اعضا و کارشناسان دانش‌آموخته خویش و نیز ایجاد ارتباط محکم و پایدار با جامعه پزشکی و دانشجویان پژوهشگر، در جهت ارتقای کیفی و تنوع موضوعات مورد نیاز دانش‌پژوهان رشته‌های علوم پزشکی گامهای مؤثر بردارد تا مورد استفاده دانشجویان و مقبول طبع صاحب‌نظران و دانشگاهیان نکته‌بین قرار بگیرد.

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد

William H. Westra, M.D.
Department of Pathology
The Johns Hopkins University
School of Medicine
Baltimore, Maryland

Ralph H. Hruban, M.D.
Department of Pathology
The Johns Hopkins University
School of Medicine
Baltimore, Maryland

Timothy H. Phelps, M.S.
Department of Art as Applied to Medicine
The Johns Hopkins University
School of Medicine
Baltimore, Maryland

Christina Isacson, M.D.
Department of Pathology
Virginia Mason Medical Center
Seattle, Washington

With Forewords by Frederic B. Askin, M.D.

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data
Surgical pathology dissection: an illustrated guide/[edited by] William H. Westra ...
[et al.].—2nd ed.

p.; cm.

Includes bibliographical references and index.

ISBN 0-387-95559-3 (s/c: alk. paper)

1. Pathology, Surgical—Laboratory manuals. 2. Human dissection—

Laboratory manuals. I. Westra, William H.

[DNLM: 1. Pathology, Surgical—Laboratory Manuals.

2. Dissection—Laboratory Manuals. WD 142 S9615 2002]

RD57. S87. 2002

6172.07—dc21 2002029448

ISBN 0-387-95559-3 Printed on acid-free paper.

© 2003, 1996 Springer-Verlag New York, Inc.

All rights reserved. This work may not be translated or copied in whole or in part without the written permission of the publisher (Springer-Verlag New York, Inc., 175 Fifth Avenue, New York, NY 10010, USA), except for brief excerpts in connection with reviews or scholarly analysis. Use in connection with any form of information storage and retrieval, electronic adaptation, computer software, or by similar or dissimilar methodology now known or hereafter developed is forbidden.

The use in this publication of trade names, trademarks, service marks, and similar terms, even if they are not identified as such, is not to be taken as an expression of opinion as to whether or not they are subject to proprietary rights.

While the advice and information in this book are believed to be true and accurate at the date of going to press, neither the authors nor the editors nor the publisher can accept any legal responsibility for any errors or omissions that may be made. The publisher makes no warranty, express or implied, with respect to the material contained herein.

Printed in the United States of America.

9 8 7 6 5 4 3 2 SPIN 10888565

www.springer-ny.com

Springer-Verlag New York Berlin Heidelberg

تقدیم به

تمام پدر و مادران که نقشی اساسی در پرورش نسلی توانمند و مفید ایفا می کنند
من جمله به روان پدر و مادر خودم که از خاک پر کشیدند.

www.ketab.ir

تشکر و قدردانی

از همراهی سرور ارجمندم جناب آقای دکتر محمد علی تقی‌نیا متخصص و استاد آسیب‌شناسی تشریحی و بالینی که در ارائه کتاب حاضر، این حقیر را یاری فراوان رسانده‌اند کمال سپاسگذاری را دارم. همچنین از اعضای محترم شورای انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد که زمینه چاپ این اثر را فراهم نموده‌اند، کمال تشکر و امتنان را دارم.

مترجم

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه مؤلفان
۱۲	پیش‌گفتار مترجم
۱۵	بخش اول: تکنیک‌ها و روش‌های عمومی
۱۷	فصل ۱: برخورد کلی با نمونه‌های آسیب‌دیده بافتی
۳۷	فصل ۲: تکنیک‌های آزمایشگاهی
۳۹	فصل ۳: جمع‌آوری نمونه برای آنالیز ژنتیک مولکولی
۵۳	فصل ۴: عکسبرداری
۶۵	بخش دوم: تکنیک‌ها و روش‌های عمومی
۶۷	فصل ۵: گرده‌های لنتی
۷۱	بخش سوم: سر و گردن
۷۳	فصل ۶: حنجره
۸۱	فصل ۷: غدد بزاقی بزرگ
۸۳	فصل ۸: نمونه‌های ترکیبی
۸۷	فصل ۹: ماکزیلا
۹۵	فصل ۱۰: تشریح رادیکال کردن
۹۹	بخش چهارم: دستگاه گوارشی
۱۰۱	فصل ۱۱: مری
۱۰۷	فصل ۱۲: معده
۱۱۳	فصل ۱۳: بیماری غیر نئوپلاستیک روده
۱۱۹	فصل ۱۴: بیماری نئوپلاستیک روده
۱۲۵	فصل ۱۵: آباندریس
۱۲۹	فصل ۱۶: کبد
۱۳۷	فصل ۱۷: کیسه صفرا و سیستم صفراوی خارج کبدی
۱۴۵	فصل ۱۸: لوزالمعده
۱۵۳	بخش پنجم: دستگاه قلبی عروقی انشعی
۱۵۵	فصل ۱۹: قلب، دریچه‌های قلبی و عروق

۱۶۹	فصل ۲۰: ریه‌ها
۱۷۹	فصل ۲۱: پیوند Transplantation
۱۸۳	بخش ششم: استخوان ، بافت نرم و پوست
۱۸۵	فصل ۲۲: استخوان
۱۹۳	فصل ۲۳: بافت نرم ، اعصاب و عضله
۱۹۹	فصل ۲۴: پوست
۲۰۷	بخش هفتم: پستان
۲۰۹	فصل ۲۵: پستان
۲۲۱	بخش هشتم: دستگاه تناسلی زنانه
۲۲۳	فصل ۲۶: وولو
۲۲۹	فصل ۲۷: رحم ، سرویکس و واژن
۲۲۹	فصل ۲۸: تخمدان و لوله فالوپ
۲۵۷	فصل ۲۹: محصولات بارداری و زچت
۲۶۵	بخش نهم: دستگاه ادراری و تناسلی مردانه
۲۶۷	فصل ۳۰: آلت تناسلی مردانه
۲۷۳	فصل ۳۱: پروستات
۲۸۱	فصل ۳۲: بیضه
۲۸۷	فصل ۳۳: کلیه
۲۹۵	فصل ۳۴: مثانه
۳۰۳	بخش دهم: دستگاه بینایی
۳۰۵	فصل ۳۵: چشم
۳۱۷	بخش یازدهم: دستگاه غدد مترشحه داخلی
۳۱۹	فصل ۳۶: غده تیروئید
۳۲۵	فصل ۳۷: غدد پاراتیروئید
۳۲۹	فصل ۳۸: غدد آدرنال
۳۳۳	بخش دوازدهم: تومورهای اطفال
۳۳۵	فصل ۳۹: تومورهای اطفال
۳۴۳	بخش سیزدهم: دستگاه عصبی مرکزی CNS
۳۴۵	فصل ۴۰: مغز و طناب نخاعی
۳۵۱	بخش چهاردهم: دستگاه خونساز و لنفاوی
۳۵۳	فصل ۴۱: گره‌های لنفی
۳۵۹	فصل ۴۲: طحال

فصل ۴۳: تیموس.....	۳۶۳
فصل ۴۴: مغز استخوان.....	۳۶۵
بخش پانزدهم: نمونه‌های غیر معمول و انتهاها.....	۳۶۹
فصل ۴۵: نمونه‌های غیر پیچیده شایع.....	۳۷۱
کلام پایانی.....	۳۷۷
منابع.....	۳۷۹
Suggested Web Sites.....	۳۸۱
سایر تألیفات مترجم.....	۳۹۹
نمایه.....	۴۰۱

مقدمه مؤلفان

هدف ما از به تحریر در آوردن اولین چاپ کتاب "راهنمای مصور تشریح آسیب‌شناسی جراحی" خلق یک راهنمای ساده و کاربردی در تشریح نمونه‌های آسیب‌شناسی جراحی بوده است. بدین منظور گروهی از پاتولوژیستهای جراحی در مهارت‌های مختلف همراه با تیموتی اچ. فلپز یکی از پیش‌تازان طراحی پزشکی در آمریکا را گرد هم آوردیم. با چنین عملکردی ما معتقدیم که یک کتاب راهنمای ارائه‌دهنده روشی منطقی و مختصر در رابطه با شایع‌ترین نمونه‌های پیش رو بوجود آورده‌ایم. طی چند سال پس از انتشار اولین چاپ، این کتاب به عنوان استاندارد در زمینه مربوطه مطرح شد و همچنین تیموتی اچ. فلپز بخاطر این اثر هنریش برنده جایزه کتاب مصور انجمن طراحان پزشکی شد.

ما در چاپ دوم اصلاحات مهمی را انجام دادیم. اولاً از نویسندگان همکار جدید دیگری جهت پیوستن به گروه و اضافه کردن یک دید تازه برای فصل‌های کلیدی دعوت به عمل آوردیم. بطور مثال الیزابت مونت‌گومری، راب ای. ولینتز، مایکل توریشون، سوزان آبراهام، ای رنه زودریگر و پدram ارگانی در به روزرسانی فصل‌های کلیدی دستگاه گوارش، قلب و پستان کمک نموده‌اند. دوماً فصل‌های جدید شامل پیوند و گره‌های لنفی نگهبان که نشانگر ایجاد تمایل در آموزش آسیب‌شناسی جراحی است اضافه شده است. نکته با اهمیت این که مشخصه چاپ اول کتاب یعنی سادگی در روش کار در این فصل‌های جدید رعایت شده است. سوماً تصاویر جدید شامل تشریح قلب پیوندی، استخوانهای مجموعه‌ای-صورتی و گره‌های لنفی نگهبان ارائه شده است. به علاوه تعدادی از تصاویر قلبی مثل تشریح نمونه‌های پستان بطور قابل ملاحظه تصحیح و کاملتر شد. چهارماً در مواردی که مطابقت با آخرین راهنماهای کالج پاتولوژیستهای آمریکا (CAP) و انجمن رؤسای پاتولوژی تشریحی و جراحی (ADASP) لازم بود به روز رسانده شد. این تغییرات در جهت حفظ راهنمای مصور آسیب‌شناسی جراحی در قالبی ساده و روان و مطابق با علم روز انجام شده است. بنابراین همچنان هر فصل شامل توضیحات و تصاویر مربوط به اصول برخورد با نمونه‌ها و همین‌طور ارائه یک شبکه درک تصویری برای سؤالات مطرح بوده تا در حین تشریح در خاطر باقی بماند. در خاتمه هر فصل بخشی با عنوان "نکات مهم قابل ذکر در گزارش آسیب‌شناسی" وجود دارد که کمک راهنمای استفاده‌کننده کتاب در اطلاعات کلیدی مورد نیاز جهت

مرحله‌بندی صحیح اغلب تو مرها می‌باشد.

نهایتاً برای مشخص شدن نقش یکسان دو مؤلف، دکتر وسترا و دکتر هروبان، رتبه نویسنده‌گی تغییر داده شد و در چاپ دوم دکتر وسترا هم اکنون نویسنده اول می‌باشد. ما معتقدیم که چاپ دوم این کتاب بهبود قابل ملاحظه‌ای نسبت به به چاپ اول داشته و همچنان امیدواریم که این راهنمای مصور، تشریح هر نمونه‌ای را مبدل به یک تلاش با اهمیت و لذت‌بخش نماید.

دکتر ویلیام اچ. وسترا - دکتر رالف اچ. هروبان
تیموتی اچ. فلپز - دکتر کریستینا ایساکسون

www.ketab.ir

پیش‌گفتار مترجم

تخصص آسیب‌شناسی به عنوان مادر علم پزشکی، نقش اساسی در تشخیص و بنابراین درمان مناسب بیماریها ایفا می‌کند. امروزه با سرعت گرفتن پیشرفتهای عرصه پزشکی، شاهد شکل‌گیری بیش از پیش روشهای تشخیصی در آسیب‌شناسی هستیم. تکنیکهایی که در برخورد اولیه، تشریح و به جریان انداختن نمونه‌های بافتی بکار می‌رود در نائل شدن به نتیجه قابل قبول اگر مهمتر از مرحله مطالعه میکروسکوپی نباشد کم‌اهمیت‌تر هم نیست. متأسفانه مکتوباً بدلیل عدم توجه به این اصول اولیه در گام اول برخورد با بافت ارسالی به آزمایشگاه آسیب‌شناسی تشریحی با وجود تلاش زیاد در مراحل بعدی، فرایند تشخیص بی‌نتیجه می‌ماند. یکی از علل این ضعف فقدان کتب مرجع عملی معتبر در مراحل اولیه برخورد با نمونه‌ها، بر خلاف مراجع متعدد و معروف در مرحله بررسی میکروسکوپی، می‌باشد. کتاب حاضر به نظر اینجانب کامل‌ترین و کاربردی‌ترین مرجع موجود است که به خصوص محتوی تصاویر شماتیک بسیار گویا نیز می‌باشد. به این دلیل بسیار امیدوارم که ترجمه حداقل امکان بدون دخل و تصرف این کتاب، در آموزش دستیاران تخصصی آسیب‌شناسی دانشگاهها و همین‌طور دست‌اندرکاران مختلف این رشته مفید باشد. تلاش شده است تا ضمن برگردان کامل کتاب به زبان فارسی اصطلاحات رایج‌تر پزشکی مورد استفاده قرار بگیرد.

دکتر مهرداد کلبی

متخصص آسیب‌شناسی تشریحی و بالینی